

Først vil vi si at vi synes det er svært positivt at de ansatte involveres i campusutviklingsprosessen, og takker for muligheten til det.

I *Campusutviklingsplan for Høgskolen i Østfold, Campus Halden, Utkast til kunnskapsgrunnlaget* bes det om tilbakemelding på følgende spørsmål (s. 3):

- Er fakta om HiØ og forventet utvikling gjenkjennelig?
- Er kartlegging av dagens bruk, muligheter og utfordringer i bygningsmassen og uteområdene gjenkjennelig?
- Finnes det flere tilgrensende prosjekter vi bør kjenne til?
- Er det noe som er misforstått?
- Er det noe viktig som mangler?

Vi vil komme inn på alle spørsmåla her, og begynner med det siste. I tildelingsbrevet til HiØ for 2021 står det: «Flercampusinstitusjoner bør ha en overordnet campusstrategi i tillegg til campusutviklingsplaner for de ulike studiestedene.» I grunnlaget vi har fått til vurdering, er det bare Campus Halden som er omtalt, og det er vanskelig å se grunner til hvorfor de ansatte ikke skal involveres i den overordna campusstrategien også. Dette er en avgjørende mangel ved prosessen. Den overordna campusstrategien vil ha stor betydning for campusutviklingsplanen på stedsnivå. Vi etterlyser altså mulighet for involvering av de ansatte i strategiske spørsmål som lokalisering av campus, om vi skal ha en flercampusløsning også i framtida, og lokalisering av de nye fakultetene etter faglig omorganisering. Det siste her er et tilgrensende tema som burde vært mye mer tydeliggjort også i dette kunnskapsgrunnlaget.

Et eksempel på at dette er sentralt, finnes på s. 21, der det står at «I utgangspunktet anses det som naturlig at fagmiljøer er lokalisert sammen/i nærheten av hverandre.» Siden høgskolen står overfor en faglig omorganisering, innebærer det at ansattes tilknytning til de ulike campusene ikke lenger er åpenbar. Spørsmålet er da hvorfor vi bare får uttale oss om Halden.

En mangel i utkastet er også et tydeligere fokus på bygg som *faglig virkemiddel*. Riktig nok vises det til at «Campusutvikling skal sørge for at campus blir et strategisk verktøy for å realisere universitetets [sic] faglige ambisjoner [...]», men slik utkastet foreligger nå, får man inntrykk av at slike formuleringer tas med mer som honnørord uten at det sies noe klart om hvordan det faktisk skal realiseres. Det er vanskelig å se koplinga mellom utkastet til kunnskapsgrunnlag for campusutvikling og de offisielle *faglige* målene til HiØ.

Når det gjelder mulige misforståelser, vil vi peke på 1) studentenes tilbakemelding om behov, og 2) bærekraft som sentralt premiss for campusutvikling (Det grønne skiftet som premissgiver på alle nivå (s. 23)).

I avsnittet som handler om hvordan studentene opplever campus Halden og Halden som studentby, brukes blant annet data fra SHOT-undersøkelsen fra 2018. I svarene derifra (s. 13) kommer det fram at studentene ser ut til å være godt fornøyd med studiene, og helt på gjennomsnittet fornøyd med campus. Når det gjelder tilfredsheten med studiebyen Halden

ligger svarene likevel betydelig under landsgjennomsnittet. Dette kommenteres ikke videre i rapporten, og vi savner en redegjørelse for hvordan dette bør påvirke videre *campusstrategi*, altså ikke bare campusplan. Videre savner vi sammenlikninger av disse tallene fra Halden og Fredrikstad. Viss studenttilfredsheten på dette punktet er høyere i Fredrikstad enn i Halden bør det synliggjøres. Det bør også opplyses om at deltakelsen blant HiØs studenter i SHOT-undersøkelsen i 2018 var under 2 %, så det er usikkert hvor representativt dette kunnskapsgrunnlaget er.

Når det gjelder studentarbeidsplasser, står det i dokumentet at «Arealene skal inneholde soner hvor studentene kan jobbe faglig. De faglige øktene kan både være heldagsøkter eller kortere økter mellom den organiserte undervisningen. Det skal både tilrettelegges for gruppearbeid, individuelt arbeid i en uformell atmosfære og uforstyrret individuelt arbeid. Fokus skal være på de to førstnevnte. Det er aktuelt å tilrettelegge dedikerte, men fleksible soner, for masterstudenter og stipendiater» (s. 20). Slik dette er vektlagt ('fokus på de to førstnevnte'), står det i motsetning til studentenes tilbakemelding om behov for mer skjerming (s. 89). Selv om det presiseres at dette gjelder på master-/ph.d.-nivå, er det grunn til å tro at det også gjelder for studenter på lavere grad som skal tilegne seg nye studieferdigheter. Å lykkes på syklus 2 og syklus 3 forutsetter at man tilegner seg gode studievaner på syklus 1. Vi ser det som høyst nødvendig med fokus på studentarbeidsplasser for *uforstyrret individuelt arbeid* også på bachelornivå, i tillegg til på master- og ph.d.-nivå.

Videre leser vi kunnskapsgrunnlaget som at campusutviklingsplanen peker i retning av at arbeidsplasser for ansatte skal dreies mot mer bruk av åpne landskap og mindre bruk av cellekontorer, blant annet i utsagn som «Dreining fra privat eierskap til felles eierskap av areal» (s. 23). På s. 21 står det at «Både ansatte og besøkende skal ha egnede arbeidsplasser. Arbeidsplassene vil utgjøres av en blanding av kontorer og fleksible landskapsområder. [...] I tillegg vil de økonomiske rammene kunne påvirke de endelige valgene på dette området.» Prognosene om studenttall som kommer fram i dokumentet, peker i retning av stor økning i antall studenter i åra som kommer, noe som nødvendigvis vil føre til økning i antall ansatte. Hva som er hensiktsmessige arbeidsplasser i organisasjonen, må primært styres av *faglige mål* og hva slags type arbeid som skal utvikles og gjennomføres. Det er allment kjent at det er stor motstand i sektoren mot åpne kontorløsninger, og at en hovedgrunn til det er at de ansattes arbeidsoppgaver krever vesentlig skjerming av arbeidsplassene. Økonomiske rammer kan *ikke* være det førende premisset i denne diskusjonen.

I dokumentet framstår diskusjonen om disposisjon av arealer delvis som tåkelagt. For eksempel står det at «Arealutformingene bør i størst mulig grad innby til tverrfaglighet» (s. 21). Det framkommer ikke hva slags konsekvenser dette får på campus i praksis. Dessuten står det videre her at «Arealutformingene bør også inneholde fleksible møteplasser som fremmer samhandling». Vi lurer på om *fleksible møteplasser* betyr møterom? Det står også at *hubs* kan være nødvendig infrastruktur for forskning (s. 91), og da lurer vi på hva som er forskjellen på *hubs* og grupperom.

Når det gjelder visjonen om bærekraft, er det til tider vanskelig å skjønne hva som legges i det begrepet. Styringsdokumentene tar utgangspunkt i FNs definisjon av bærekraftig utvikling, som er som følger:

Utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. (fn.no)

På s. 26 under visjon og mål står det at campus skal utvikles for økt økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft. Det er forvirrende at mye av det som omtales under *Bærekraft* i dokumentet ser ut til å forholde seg til ulike definisjoner av hva bærekraft er, som for eksempel «Rom og arealer som står mye tomme, representerer uutnyttede ressurser» (s. 83). Dette må heller sies å henge sammen med målet om å «vurdere potensialet for økt arealutnyttelse med fokus på eksisterende arealer» (s. 5). Totalt sett framstår tilnærminga som spørsmål om *kostnadseffektivitet* og effektiv oppgaveløsning heller enn *bærekraft*.

Vi savner også et tydeligere fokus på bærekraft i *transportløsninger* for studenter og ansatte. Transportutfordringene på Remmen er store. Reisevaneundersøkelsen viser at svært mange bruker privatbil til jobb og studier. Det er store utfordringer knytta til parkering på Remmen, og kollektivtilbudet er svært dårlig, både internt i Halden og i kommunikasjon med resten av regionen. Busstilbudet mellom stasjonen og campus i Halden er svært begrensa. I tillegg vet vi at Østfold er en region med dårlig kollektivutnyttelse. Ifølge kunnskapsgrunnlaget skal det grønne skiftet være premissgiver på alle nivå, og som kunnskapsaktør i regionen savner vi en mye mer offensiv holdning til bærekraftsperspektivet i transportløsninger for campus(ene). Et eksempel er at det under studentmiljø (s. 20) står at «Lokalene bør også inneholde arealer som kan fungere godt til studentaktiviteter på kveldstid». For at slike mål skal kunne være mulig å nå samtidig som FNs bærekraftsmål ivaretas, kreves det framtidretta kollektive transportløsninger.

Samtidig er FNs definisjon av bærekraft synlig i andre deler av planen. Under Grønt (bærekraftperspektiv) (s. 22) står det at HiØs arbeid med Miljøfyrtårn-sertifisering vil bidra til at høgskolen driftes mer miljøvennlig, noe som er veldig bra i seg selv. Men heller ikke her løftes transportutfordringene på Remmen fram. Fokuset er at bygningsmassen skal utvikles til lavenergibygg.

Konklusjonen er at vi savner mye mer fokus på *faglige* vilkår og fagstrategi, blant annet med tanke på *skjerma arbeidsplasser* for uforstyrta individuelt arbeid både for ansatte og studenter, og med tanke på den kommende omorganiseringa. I den sammenhengen og generelt ser vi det som en stor mangel at ikke *flercampuspektet* er trekt sterkt inn i utkastet, både for studenter og ansatte. I tillegg savner vi mye mer fokus på transportutfordringer/*kollektivtransport* og faktiske bærekraftperspektiver etter FNs hoveddefinisjon.